

Свою дослідницьку роботу В. П. Нагребельний поєднує з активною науково-організаційною, педагогічною та науково-громадською діяльністю. Тривалий час він виконував функції вченого секретаря Відділення екологічного, аграрного та господарського права Національної академії правових наук України. Він є заступником голови Всеукраїнської міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення, членом ради Київської міської організації Союзу юристів України, членом редакційних колегій щорічника наукових праць «Правова держава», журналів «Право України», «Держава і право», «Екологічне право». Підготував 15 кандидатів юридичних наук і докторів філософії.

За багаторічну активну участь у законотворчій діяльності та значний особистий внесок у розвиток юридичної науки, підготовку наукових кадрів у жовтні 1997 р. В. П. Нагребельному присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України». Він є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2004 р.), нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2009 р.), орденом «За заслуги» II ступеня (2013 р.), Грамотою Верховної Ради України (2003 р.), Почесною грамотою Верховної Ради України (2008 р.), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (1999 р.). У 1986 р. за цикл робіт з проблем державного управління у сфері агропромислового комплексу удостоєний медалі з премією для молодих вчених АН України; він є лауреатом премії імені Ярослава Мудрого (2009 р.), лауреатом 1-го і 3-го щорічних конкурсів Спілки юристів України на краще юридичне монографічне видання (1998 і 2000 рр.). У 2023 р. В. П. Нагребельний нагороджений відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни», Союзом юристів України йому присвоєно почесне звання «Видатний юрист України».

Редколегія щорічника наукових праць «Правова держава», колеги та учні щиро вітають Володимира Петровича Нагребельного з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я на довгі роки, щастя, добробуту, подальших наукових успіхів і творчого натхнення.

**ЮВІЛЕЙ ВЧЕНОЇ-КОНСТИТУЦІОНАЛІСТА,
ДОКТОРА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА,
ЗАСЛУЖЕНОГО ЮРИСТА УКРАЇНИ
АНЖЕЛІКИ РОМАНІВНИ КРУСЯН
(до 55-річчя від дня народження)**

17 жовтня 2023 р. свій ювілей відзначила Анжеліка Романівна Крусян – видатна українська вчена – конституціоналіст, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, заступник завідувача відділу конституційного права та місцевого самоврядування, вченої секретар Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

Анжеліка Романівна народилася 17 жовтня 1968 р. у м. Вінниці. У 1991 р. з відзнакою закінчила Одеський державний університет імені І. І. Мечникова. Після успішного закінчення університету у 1991–1996 рр. працювала на різних посадах у органах прокуратури Одеської області.

З 1996 р. по теперішній час професійне життя Анжеліки Романівни пов'язане з юридичною наукою, освітньою та викладацькою діяльністю. Зокрема, 1996–1997 рр. – вона асистент кафедри державного і міжнародного права Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. У 1997–2016 рр. Анжеліка Романівна працювала в Національному університеті «Одеська юридична академія», де пройшла шлях зростання від асистента до завідувача кафедри конституційного права, у 2016–2018 рр. – завідувач кафедри загальнонотееоретичної юриспруденції, конституційного та адміністративного права Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», а у 2018–2021 рр. – завідувач кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права цього ж університету. За весь період роботи на освітянській ниві Анжеліка Романівна зростила велику плеяду фахівців-юристів, чим здобула визнання серед колег і студентства як талановитий педагог, висококваліфікований фахівець, принциповий і мудрий наставник для студентської молоді. Нагороджена знаком «Відмінник освіти України» (2007).

З липня 2021 р. Анжеліка Романівна працює в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України спочатку на посаді в. о. провідного наукового співробітника відділу конституційного права та місцевого самоврядування, з 2022 р. – провідним науковим співробітником, заступником завідувача відділу, а з кінця 2023 р. обіймає посаду вченого секретаря Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

У 1999 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Взаємодія місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування в Україні», а у 2010 р. – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою «Сучасний український конституціоналізм: теорія і практика». У 2012 р. Анжеліці Романівні присвоєно вчене звання професора.

Основними напрямками наукової діяльності А. Р. Крусян є актуальні проблеми конституційного права, сучасного українського конституціоналізму, муніципальне право, публічна влада та управління. Вона є автором понад

200 наукових, навчально-наукових і методичних праць, серед яких: дві індивідуальні монографії «Взаємодія місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в Україні» (2001), «Сучасний український конституціоналізм» (2010) і монографія у співавторстві «Сучасний конституціоналізм в Україні. Вступ в українське конституційне право» (2006), а також низки розділів у колективних монографіях: «Проблеми теорії конституційного права України» (2013), «Конституційний процес в Україні та світовий досвід конституціоналізму» (2014), «Загальнотеоретичні та конституційно-правові аспекти розвитку громадянського суспільства в Україні» (2017), «Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації» (2018), «Сучасний унітаризм: доктрина і практика» (2021), «Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку» (2021), «Конституційно-правові проблеми місцевого самоврядування та децентралізації публічної влади в Україні» (2021) та ін.

Вагомим є внесок А. Р. Крусян у підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації. Під науковим керівництвом Анжеліки Романівни захищено більше десяти дисертацій на звання кандидата юридичних наук. Як знаного фахівця у галузі конституційного і муніципального права її запрошують у якості офіційного опонента з захисту докторських і кандидатських дисертацій, рецензента щодо кандидатських дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі права. Вона є гарантом освітньої – наукової програми для здобувачів кваліфікації доктора філософії в галузі права від Інституту, а також передає свій досвід аспірантам, викладаючи авторський курс «Актуальні проблеми конституційного права України». Не полишає Анжеліка Романівна й викладацьку діяльність, працюючи за сумісництвом у провідних юридичних закладах вищої освіти України.

А. Р. Крусян входить до редакційної ради наукового періодичного видання «Український часопис конституційного права». Вона є заступником головного редактора фахового наукового журналу «Юридичний вісник».

Активно вчена працює у складі Науково-консультативної ради Конституційного Суду України (2019), надаючи численні наукові висновки з важливих питань розвитку сучасної конституційної доктрини.

За плідну наукову, громадську і освітянську діяльність Анжеліка Романівна заслужено відзначена державними нагородами та відомчими відзнаками, серед яких: звання заслуженого юриста України (2019), Грамота Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» (2012), Відзнака Голови Конституційного Суду України (2017), почесне звання «Вчений року» (2017).

Дирекція Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, колеги, друзі цінують і шанують Анжеліку Романівну за наполегливість, високу працездатність, творчий потенціал, інтелігентність і щиро-сердно вітають її з ювілеєм і зичать їй міцного здоров'я, благополуччя, творчої наснаги та нових звершень на шляху утвердження верховенства права та інтеграції юридичної науки та освіти в європейський простір!

ВАЛЕРІЮ АНАТОЛІЙОВИЧУ ЧЕХОВИЧУ – 80!

Валерій Анатолійович Чехович є знаним в Україні істориком держави і права, більша частина творчої біографії якого пов'язана з Інститутом держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

Він народився 18 жовтня 1943 р. у м. Новоузенську Саратовської області, де його мати перебувала в евакуації (навчалася у партизанській школі) під час Другої світової війни. Повоєнне дитинство минуло у м. Гомелі. Тут він закінчив дев'ять класів СШ № 27 і розпочав трудову діяльність. Працював на будівництві та від 1960 р. – учнем слюсаря, слюсарем на заводі «Гомсельмаш». У 1961 р. переїхав до Макиївки, вступив до місцевого ПТУ № 3, звідки 1963 р. перевівся до ПТУ м. Новогродівки Селидівського району Донецької області. Далі працював підземним електрослюсарем на шахтах тресту «Селидіввугілля», з перервою в 1963–1966 рр. на строкову військову службу, під час якої 1966 р. завершив середню освіту у вечірній СШ м. Шаумень (Грузинська РСР). Нагороджений 1965 р. медаллю «Двадцять лет победы в Великой Отечественной войне 1941–1945». У 1968 р. обраний депутатом Селидівської міської ради депутатів.

У 1969–1974 рр. навчався на юридичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка і отримав диплом з відзнакою. Брав активну участь у науковій студентській діяльності, відзначений іменною («ленінською») стипендією, був старостою курсу. Користувався авторитетом як у товаришів-студентів, так і у викладачів факультету. Один з них – знаний історик українського права професор А. П. Ткач згодом став опонентом його кандидатської дисертації.

Після здобуття вищої освіти розподілений у Інститут держави і права АН УРСР: спершу був стажистом-дослідником (від 1974 р.), потім – молодшим науковим співробітником (від 1975 р.) відділу теорії та історії держави і права, старшим науковим співробітником відділу історії держави і права (від 1985). У 1982 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Державно-правові форми відносин радянських республік до утворення Союзу РСР». Згодом це дослідження опубліковане як монографія «Перемога Великого Жовтня та становлення державного союзу радянських республік (1917–1922)» (К., 1986). У 1987 р. здобув вчене звання старшого наукового співробітника.

Тривалий час (до заснування відділу історії держави і права) був єдиним, якщо не рахувати директора інституту академіка Б. М. Бабія, штатним співробітником наукового закладу, який спеціалізувався на історико-правових дослідженнях. Крім власного дисертаційного дослідження, підготував кілька розділів історичного характеру для колективних праць з правового виховання, ефективності законодавства тощо. У відділі історії держави і права зосередився на науково-організаційній роботі з підготовки курсу «Історія держа-